

SPORT W OBRAZACH

14

PŁYWANIE

SKOK STARTOWY

WYDAWNICTWO

GLÓWNEGO KOMITETU KULTURY FIZYCZNEJ

OD WYDAWNICTWA

„Sport w obrazach” jest w Polsce pierwszym sportowym wydawnictwem opartym na zasadzie pogładowości.

Posługując się tym wydawnictwem każdy sportowiec łatwo odtworzy sobie właściwą technikę ruchu i otrzyma wiele niezbędnych wiadomości dotyczących danej dyscypliny sportu.

Tomik pt. Pływanie — Skok startowy, który oddajemy do rąk Czytelników, umożliwi po pewnej zaprawie szybkie opanowanie właściwego stylu, zdanie odpowiedniej normy na odznakę „Sprawny do Pracy i Obrony” oraz zapozna z całokształtem tej konkurencji, wskazując drogę do uzyskania dobrych wyników.

283634

II br. - 14

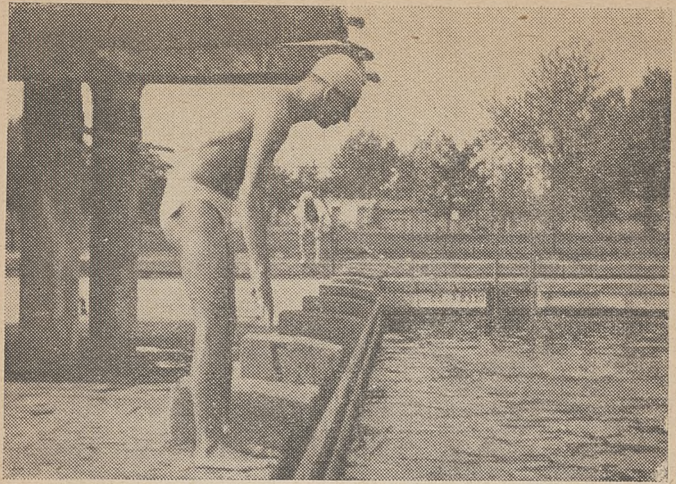
Archiw.

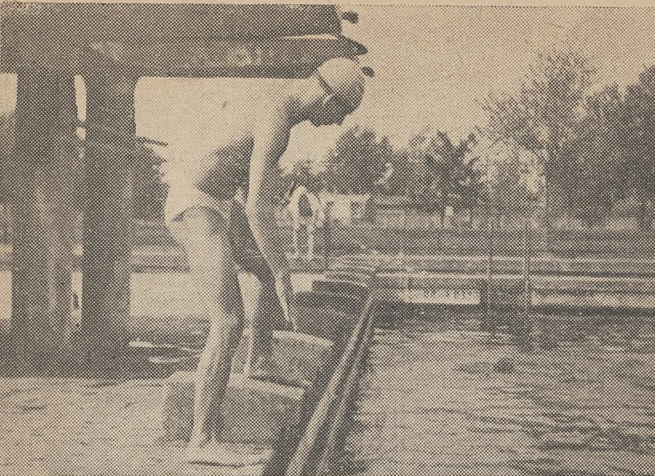
SPORTOWCY! ZDOBYWAJCIE SPO

WZMACNIAJCIE SWE SIŁY
DO WALKI O PLAN 6 - letni
DO WALKI O POKÓJ!

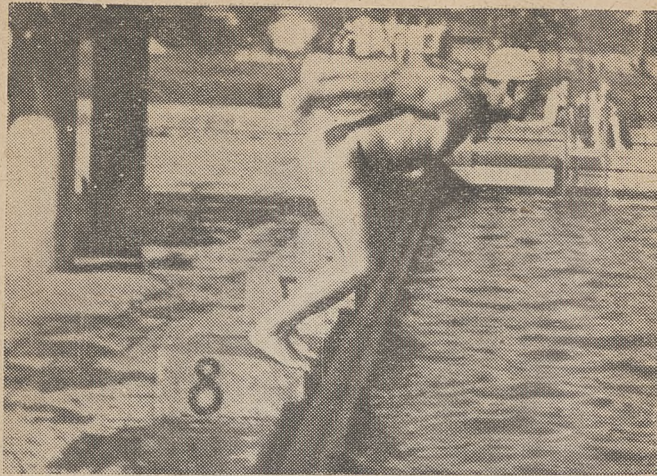
Przed zapowiedzią startera — „na miejsca“

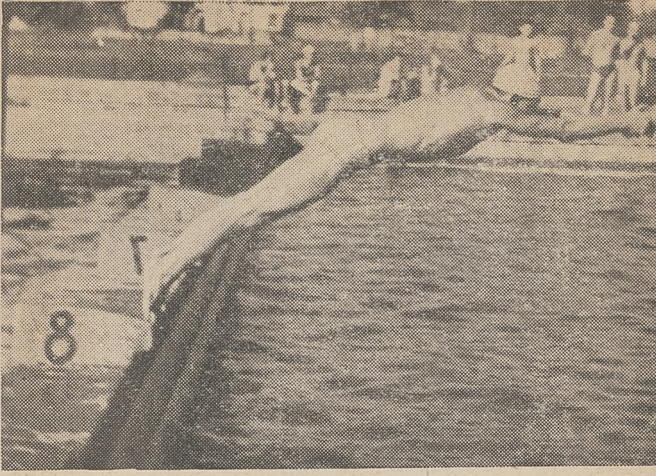
Po zapowiedzi „na miejsca“ — pływak umieszcza
wpierw prawą a następnie — lewą nogę na platformie
startowej

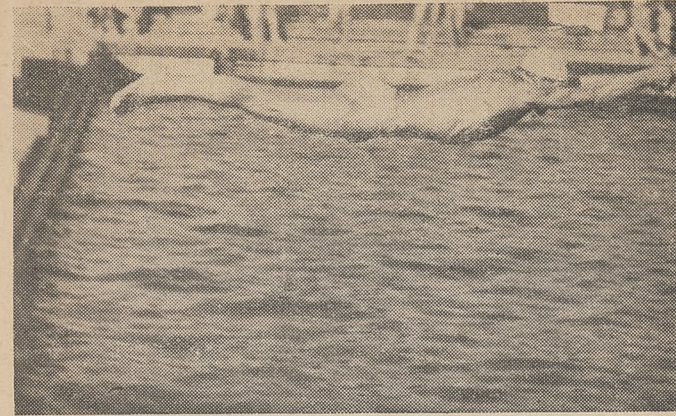
W pozycji „ustalonej“ pływak oczekuje sygnału do
rozpoczęcia biegu. Palce stóp obejmują brzeg platfor-
my startowej. Ramiona przygotowane do wykonania
przedmachu w tył

„Strzał“ (gwizdek, głos). Pływak traci pozycję ustaloną
i wykonuje przedmach ramion w tył. Za chwilę
„pchnie“ on mocno słupkę startową za siebie i wyko-
na szybki wymach ramion w przód

Moment oderwania stóp (nóg) od słupki startowej

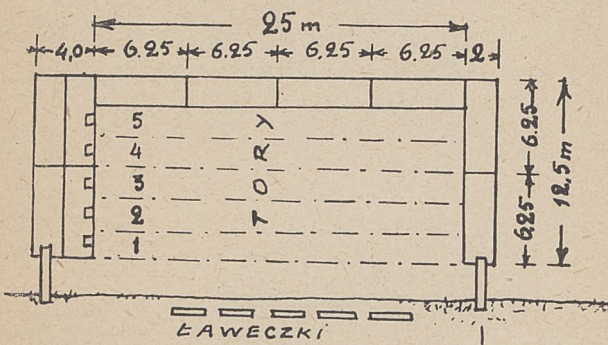
Ciało w locie. Wysoka pozycja głowy wydłuża lot, jed-
nak schylenie głowy w dół (między ramionami) umożliwia
wejście pod odpowiednim kątem do wody

GIMNASTYKA SPECJALNA

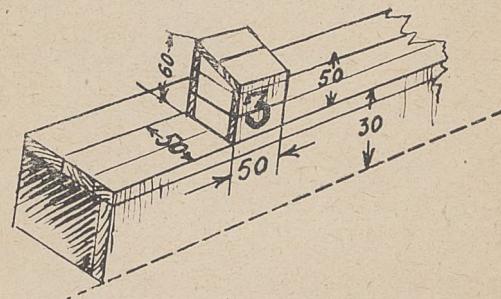
BASEN

Długość basenu winna wynosić 25—33 1/3 albo
50 metrów. Szerokość pojedynczego toru 2,5—3
metry. Tory wyznacza się za pomocą linek z na-
ciągniętymi na nie białymi pławkami. Pławiki
umieszcza się w odległościach metrowych.

Ściany basenu powinny być w pełni dogodne do
odbijania się od nich stopami i dłońmi przy wyko-
nywaniu nawrotów (prostopadle do pow. wody,
gładkie, ale nieśliskie, bez szczelin). Głębokość
ściany od powierzchni wody 1,5 metra.

SŁUPKI STARTOWE

Słupki startowe powinny mieć kwadratowe
platformy startowe o boku 50 cm, nachylone ku
wodzie o 15 stopni. Platformy należy pokryć gu-
mą „dywanikiem“, by nie były śliskie.

Górna krawędź platformy startowej powinna
znajdować się nad powierzchnią wody 30—75 cm.
Jeżeli słupki jest bardzo wysoki, powinien się
przy nim znajdować schodek pomocniczy.

TECHNIKA STARTU

Pozycja wyjściowa. — Palce stóp obej-
mują krawędź platformy startowej. Stopy oddalone
od siebie o 8—15 cm. Kolana ugięte. Ciężar ciała
podany nieco w przód. Głowa lekko uniesiona.
Oczy skierowane na przeciwny koniec basenu.
Ramiona podane w tył, gotowe do energicznego
„rzutu“ w przód.

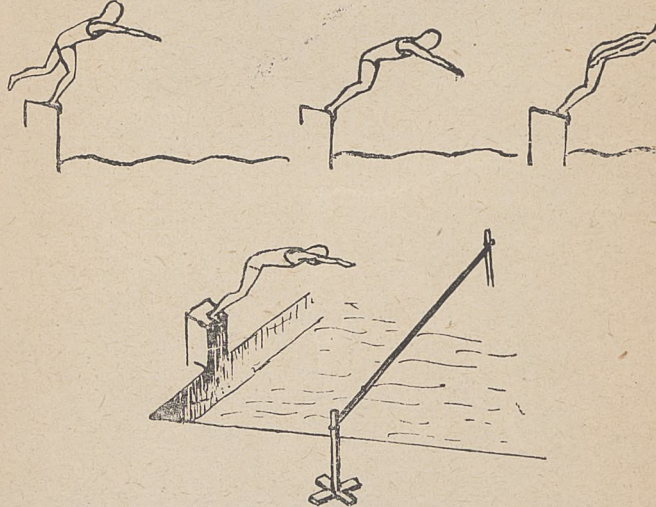
Lot. Ramiona i nogi wyprostowane. Stopy
i dłonie stykają się. Głowa między ramionami.
Zawodnik — od palców dłoni do palców stóp
wyciągnięty.

„Wejście“ do wody. Pływak powinien
„wślizgnąć się“ do wody (pod nieznacznym ką-
tem). Wyjście z wody ułatwia lekkie podanie gło-
wy i rąk w górę.

Przed wyjściem tułowia z wody przyspiesza
się ruch „ślizgowy“ ciała ruchem wiosłującym je-
dnej ręki. Ruch ten nie może rozpoczynać się zbyt
wcześnie. Powinien przebiegać tak, by ramię koń-
czyło „pociągnięcie“ w chwili, gdy plecy wynu-
rzają się z wody.

UCZĘ SIĘ STARTU

Naukę rozpocznij od ćwiczeń „wślizgu“ do wody:
1) z odbicia się jedną nogą (rys. po lewej stronie),
2) z odbicia obunóż (rys. w środku), 3) usprawnianie
odbicia wysokimi, przy których ręce przylegają do ud
(rys. po prawej), 4) ćwiczenia startów z uwagą na szyb-
ką, sprawną akcję ramion, 5) wydłużania skoku starto-
wego przy pomocy pomocniczej linki (rys. dolny),
6) włączania — po skoku startowym — we właściwym
czasie ruchów nóg i ramion

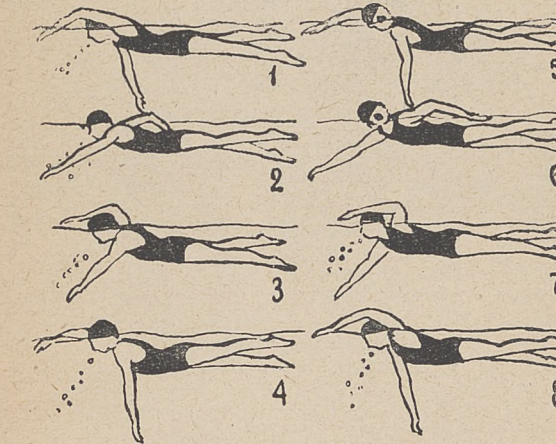
SKOK STARTOWY W WYKONANIU 3-KROTNEJ REKORDZISTKI ZSRR — MARII GAWRISZ

Wyniki Marii Gawrisz: 100 m st. klas. — 1:24,7; 200 m
st. klas. — 3:01,4; 400 m st. klas. — 6:28,2; 100 m mo-
tylkim — 1:20,5; 200 m motyilkim — 3:16,2

TECHNIKA PŁYWANIA KRAULEM

Kraulista płynie, wykonując małe ruchy nóg
(na przemian) w dół i w górę. Jednocześnie pracuje
ramionami: gdy jedną ręką „wiosłuje“ wodę, drugą
przenosi nad powierzchnią w przód. Usta wydo-
bywa z wody tylko na czas wdechu przez unosze-
nie głowy i zwrot jej w bok (zazwyczaj w jedną
tylko stronę) w prawo lub w lewo, w momencie
gdy ręka wynurza się z wody, albo zaczyna „wio-
słować“ (2 różne sposoby koordynacji oddychania

z pracą rąk). Nogi spełniają dwa zadania: kory-
gują pozycję (poziom) ciała i współpracują z ra-
mionami w nadawaniu ciała szybkości. Ruchy wy-
konywać z biodra. Nogi (rozluźnione) uginają się
nieco podążając w górę i sprężyste odginają się
w kolanie przy ruchu w dół.

W jednym i w drugim wypadku wypychają
wodę nie tylko w dół lub w górę, ale i w tył, na-
dając ciału szybkość ku przodowi.

NORMY NA SPO

Norma obowiązkowa:
Przeplnięcie 50 metrów dowolnym sposobem ze
skoku startowego w dowolnym czasie.

Normy do wyboru:

Grupa I szybkość:

Dystans	50 m	Kobiety	
		15 — 16 lat	— 1.25,0 min.
		17 — 18 „	— 1.15,0 „
		19 — 25 „	— 1.15,0 „
		26 — 32 „	— 1.20,0 „
		od 33 lat	— 1.40,0 „

Mężczyźni

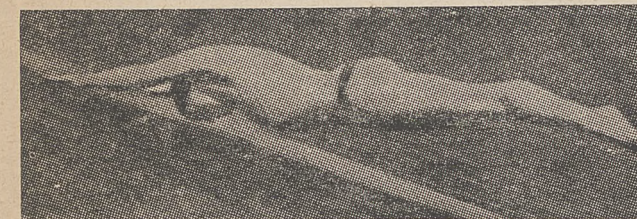
Dystans	50 m	Kobiety	
		15 — 16 lat	— 1.15,0 min.
		17 — 18 „	— 1.10,0 „
		19 — 29 „	— 1.05,0 „
		30 — 39 „	— 1.10,0 „
		od 40 „	— 1.30,0 „

Grupa IV wytrzymałość:

Dystans	200 m	Kobiety	
		15 — 16 lat	— 8.00,0 min.
		17 — 18 „	— 7.30,0 „
		19 — 25 „	— 7.00,0 „
		26 — 32 „	— 7.30,0 „
		od 33 „	— 8.30,0 „

Mężczyźni

Dystans	200 m	Kobiety	
		15 — 16 lat	— 6.50,0 min.
		17 — 18 „	— 12.30,0 „
		19 — 29 „	— 11.30,0 „
		30 — 39 „	— 13.00,0 „
		od 40 „	— 15.00,0 „

REKORDY I MINIMA KLASYFIKACYJNE

DLA STYLU DOWOLNEGO

Mężczyźni 100 m

Rekord świata	—	55,4 sek.
Rekord Polski	—	59,6 sek.
Klasa mistrz.	—	1.03,0 min.
Klasa I-sza	—	1.08,0 „
Klasa II-ga	—	1.20,0 „
Klasa III-cia	—	1.35,0 „

Kobiety 100 m

Rekord świata	—	1.04,6 min.
Rekord Polski	—	1.15,4 „
Klasa mistrz.	—	1.18,0 „
Klasa I-sza	—	1.26,0 „
Klasa II-ga	—	1.35,0 „
Klasa III-cia	—	1.50,0 „

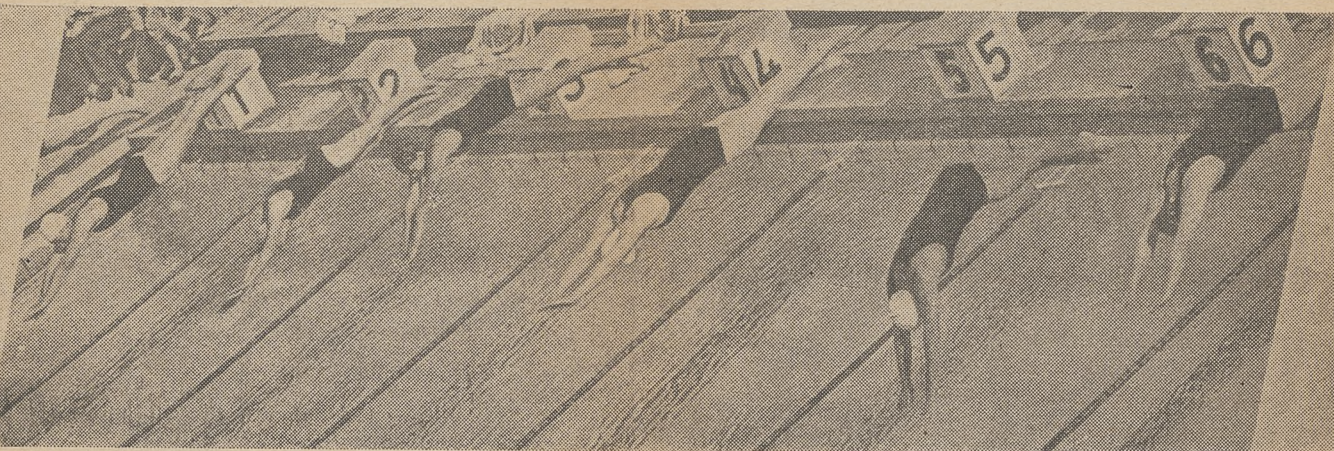
Zasłużony mistrz sportu — 20-letni Gotfryd Gremlowski — najlepszy pływak Polski na 400 m stylem dowolnym (4.59,9 min.). Gremlowski jest absolwentem Szkoły Górniczej przy kopalni „Centrum”, w której pracuje w charakterze elektromontera

OGÓLNIESTARCIE

Start do biegów pływackich na piersiach następuje z wyskoku z brzegu basenu. Dobry start to kilka dziesiątych części sekundy przewagi nad przeciwnikami, która decyduje niekiedy o zwycięstwie w biegach sprinterskich. Po wywołaniu zawodników przez kierownika biegów do danej konkurencji, zawodnicy stają przy swych słupkach startowych.

Na zapowiedź startera — „na miejsca” zawodnicy przyjmują pozycję wyjściową, ustaloną — w bezruchu na platformie słupka startowego. Na następny sygnał startera (strzał, gwizdek, głos) zawodnicy wykonują skok.

DZIESIĘCIU NAJSZYBSZYCH PŁYwaków POLSKI W 1950 ROKU

100 m stylem dowolnym

Mężczyźni

1. Procel, Śląsk	1.02,4 min.
2. Ciężki, Kraków	1.02,7 „
3. Ludwikowski, Warsz.	1.03,4 „
4. Majewski, Ostrów	1.03,5 „
5. Mroczkowski, Warsz.	1.03,6 „
6. Boniecki, Łódź	1.04,0 „
7. Lewicki, Wrocław	1.04,0 „
8. Przado, Bytom	1.04,2 „
9. Zimny, Bytom	1.04,2 „
10. Tolkaczewski, Wrocl.	1.04,4 „

Kobiety

1. Szymańska, Kraków	1.15,5 min.
2. Kowalska, Łódź	1.17,0 „
3. Dzikówna, Bytom	1.17,0 „
4. Sobczakówna, Łódź	1.17,0 „
5. Przyborowicz, Poznań	1.19,4 „
6. Prokop, Warszawa	1.22,0 „
7. Przybyła, Zabrze	1.22,0 „
8. Badura, Bytom	1.22,0 „
9. Pstrokońska, Kraków	1.22,4 „
10. Malicka, Poznań	1.22,5 „

START KOBIEt

TRENING SPRINTERA

Poniższy schemat ma zorientować pływaka w sposobie prowadzenia treningu. Schematu nie należy trzymać się niewolniczo, a dostosowywać go do intensywności pracy zawodowej, przygotowania sportowego itd.

Poniedziałek:

- 500—600 m kraulem na styl,
- 300—400 m samymi nogami,
- 300—400 m samymi rękoma,
- 200—300 m b. kraulem.

Wtorek:

- 200—400 m kraulem na $\frac{3}{4}$ siły,
- 4—8 $\times$ 25 m,
- 300—400 m samymi nogami,
- 300—400 m samymi rękami,
- 200—300 m b. kraulem lub żabką na plecach.

Środa:

- 500—600 m na styl,
- 300—400 m samymi nogami,
- 300—400 m samymi rękami,
- 300—500 m różnymi stylami.

Czwartek:

- 200—400 m na $\frac{3}{4}$ siły,
- 3—4 $\times$ 50 m b. szybko,
- 300—400 m samymi nogami,
- 300—400 m samymi rękami,
- 300—400 m b. kraulem.

Piątek:

- 400—600 m różnymi stylami,
- 300—400 m samymi rękami,
- 300—400 m samymi nogami,
- 200—300 m na styl.

Sobota:

- 300—400 m na styl,
- 2—4 $\times$ 100 m na pół siły z odpoczynkami 10—20 min.,
- 300—400 m samymi nogami,
- 300—400 m samymi rękami,
- 200—300 m b. kraulem lub żabką.

Mistrzowska rodzina Mieszkowych (ZSRR). Od lewej — Mieszkow — rekordzista świata w pływaniu na 100 m stylem motylkowym (1.04,8 min.). Po prawej — żona jego E. Wiertyńska — mistrzyni ZSRR w pływaniu bokiem. W środku — córka Mieszkowych — Eleonora, czołowa juniorka ZSRR w pływaniu. Mieszkow — ciężko ranny w rękę w czasie obrony Leningradu, w której brał udział jako żołnierz Armii Radzieckiej, dzięki nadzwyczajnemu hartowi, silnej woli i wytrwałości oraz systematycznym ćwiczeniom odzyskał władzę w ręce i obecnie osiąga jeszcze lepsze niż dawniej wyniki rekordowe

DZIESIĘCIU NAJSZYBSZYCH PŁYwaków ZWIĄZKU RADZIECKIEGO W 1950 ROKU

100 m stylem dowolnym

Mężczyźni

1. Uszakow	57,2 sek.
2. Drapij	57,7 „
3. Libel	58,4 „
4. Piaron	59,9 „
5. Karmanow	1.00,4 min.
6. Afonin	1.00,7 „
7. Titarenko	1.01,4 „
8. Suchorukow	1.01,4 „
9. Kuczerow	1.01,4 „
10. Drobiński	1.01,7 „
11. Dmitriew	1.01,7 „

Kobiety

1. Abrosimowa	1.12,5 min.
2. Aleszina	1.12,6 „
3. Koczatkowa	1.12,8 „
4. Sztynko	1.13,4 „
5. Gusewa	1.13,7 „
6. Timoszenko	1.13,9 „
7. Kowalenko	1.13,9 „
8. Sztetler	1.14,6 „
9. Wasiliewa	1.14,7 „
10. Kokorina	1.15,0 „
11. Kostromina	1.15,0 „

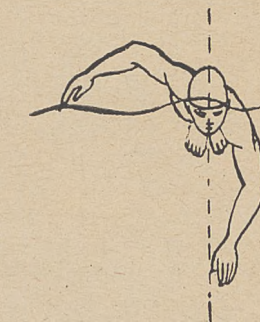
WSKAZANIA DLA POCZĄTKUJĄCYCH KRAULISTÓW

Początkujący zawodnik musi umieć przepłynąć najpierw kilkaset metrów (500—600) — bez odpoczynku. Do umiejętności tej dojdzie bardzo szybko, gdy troskę o osiągnięcie wielkiej szybkości oddaży na plan dalszy, a pływać będzie ruchami wolnymi i spokojnymi. Dotyczy to przede wszystkim ruchów nóg. Początkowo nie wymaga się od nich, by przyspieszały ruch ciała w przód, a głównym ich zadaniem — w pierwszym etapie zaprawy, jest usprawnienie pozycji ciała na wodzie. Można to uzyskać nadzwyczaj wolnymi, niesiłowymi ruchami nóg, pod warunkiem, że nogi nie będą „usztywnione”. Nogi „odsztynwia” lekkie uginanie ich w kolanach.

Następnym ważnym zadaniem dla początkujących jest usprawnienie techniki oddychania, a dalej leżenia na wodzie i ogólnego rozluźniania ciała. W usprawnieniu oddychania pomaga ćwiczenie — na każdym treningu — długich, spokojnych wydechów w wodzie przy całkowitym zanurzeniu głowy i „zwalnianiu” szyi.

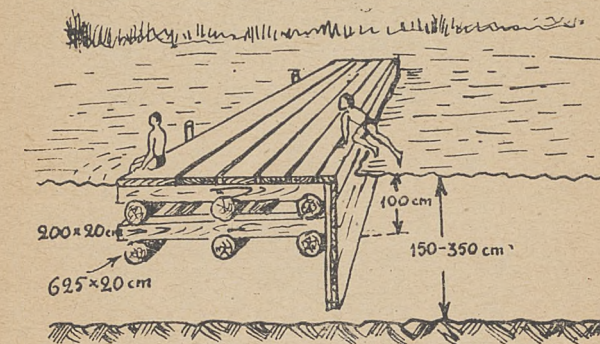
Gdy pływanie kilkaset metrów bez przerwy nie sprawia większej trudności, wówczas trzeba się zatroszczyć o większą dokładność ruchów i uzyskanie większej szybkości.

Do tego czasu należy stosować takie formy ruchu, które są najwygodniejsze i które jak najmniej usztynwiają ruchy pływaka.

BASEN NATURALNY NA RZECIE

Baseny naturalne budować należy w górze rzeki, powyżej miejsc zamieszkałych, tj. dalej od kanałów i ścieków zanieczyszczających wodę. Szybkość prądu wody nie powinna być większa niż 1 m/sek. Dno rzeki winno być piaszczyste, bez jam, kamieni, ilu, wodorostów i szkła.

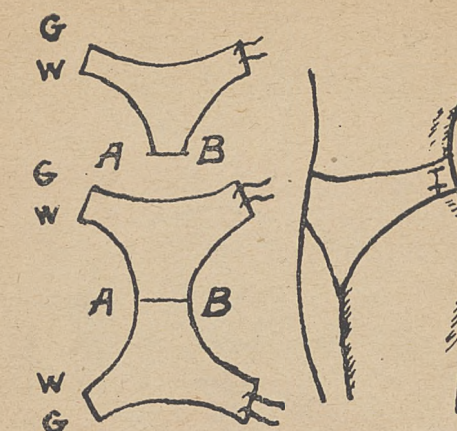

„Wejście” do wody.

Głębokość basenu do pływania powinna wynosić co najmniej 120 cm. Głębokość wody pod skocznią zależy od wysokości skoczni. Gdy trampoliny znajdują się na wysokości 1, 3 i 5 m, głębokość wody pod nimi winna wynosić 3,5 metra. Przy skoczni 10-metrowej — 5 m. Basen winien posiadać długość 25 m albo 50 m, a szerokość od 10 do 20 m, w zależności od warunków miejscowych.

Konstrukcja basenu może być różna. Najlepiej budować basen na pomostach, które dają się łatwo rozebrać na zimę.

PŁYWKI (SLIPY) ROBIMY SAMI

Niewygodnie jest pływać w spodenkach gimnastycznych. Lepiej nadają się do tego celu pływki, przedstawione na rysunku. Wskazane jest uszyć pływki podwójne.

Pływki wykonuje się w następujący sposób: należy wykroić formę z papieru dostosowując jej wymiary do wymiarów ciała. Następnie przyłożyć ją do podwójnie złożonego płótna i wykroić pływki według formy, zostawiając zapas 1 cm na szwy. Szycie rozpocząć od dolnego brzegu wzoru wzdłuż linii A—B, a następnie złączyć obie połówki z lewego boku po linii W—G. Zakończyć prawego boku nie zszywa się, lecz zakłada się do ich brzegów tasiemki dla związywania pływek.

SKOK STARTOWY

1. Od wydawnictwa.
2. Gimnastyka specjalna.
3. Basen — wymiary.
4. Słupki startowe.
5. Technika startu.
6. Uczę się startu.
7. Technika pływania kraulem.
8. Normy na SPO.
9. Rekordy i minima klasyfikacyjne dla stylu dowolnego.
10. Ogólnie o starcie.
11. Dziesięciu najszybszych pływaków Polski w 1950 roku.
12. Trening sprintera.
13. Dziesięciu najszybszych pływaków Związku Radzieckiego w 1950 roku.
14. Wskazania dla początkujących kraulistów.
15. Basen naturalny na rzece.
16. Pływki (slipy) robimy sami.

Redaguje: Zespół Redakcyjny

Wydawnictwo Głównego Komitetu Kultury Fizycznej
Warszawa 1951. Printed in Poland.

Drukowano w nakładzie 20 000 egz. na papierze ilustr.
80 g, V kl. w drukarni Wyd. MON w Gdyni. Zam.

395/C-207 W-2-14098

SPORT W OBRAZACH

UKAZAŁY SIĘ:

- Nr 1 SKOK WZWYŻ**
na zdjęciu filmowym — W. Kuźmicki
- Nr 2 START**
na zdjęciu filmowym — E. Kiszka
- Nr 3 BIEG KRÓTKI**
na zdjęciu filmowym — E. Kiszka
- Nr 4 PCHNIĘCIE KULĄ**
na zdjęciu filmowym — W. Gierutto
- Nr 5 RZUT GRANATEM**
na zdjęciu filmowym — M. Gburczyk
- Nr 6 SKOK W DAL**
na zdjęciu filmowym — M. Moderówna
- Nr 7 TRÓJSKOK**
na zdjęciu filmowym — Z. Weinberg
- Nr 8 RZUT DYSKIEM**
na zdjęciu filmowym — M. Łomowski
- Nr 9 RZUT OSZCZEPEM**
na zdjęciu filmowym — M. Gburczyk
- Nr 10 SKOK O TYCZCE**
- Nr 11 BIEG PRZES PŁOTKI**
- Nr 12 BIEGI SZTAFETOWE**
- Nr 13 BIEGI NA PRZEŁAJ**
- Nr 14 SKOK STARTOWY I KRAUL**
- Nr 15 PŁYWANIE — STYL GRZBIETOWY**
-